

GRIP

● op crisissituaties

De spil in crisisbeheersing

Hulpverlening op maat

De Friese samenleving kenmerkt zich door veerkracht. Burgers, bedrijven en instellingen redden zichzelf en helpen elkaar waar mogelijk. Wij ondersteunen de samenleving met het werken aan haar eigen veiligheid door 24/7 hulpverlening op maat. Wij maken daarvoor gebruik van ons netwerk en de crisisorganisatie.

Omgevingsbewust en samenwerkend

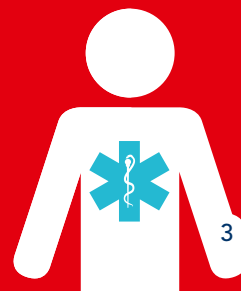
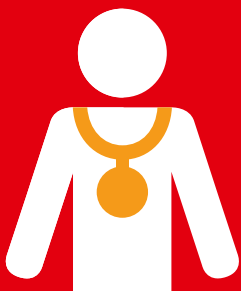
De afdeling Crisisbeheersing van Veiligheidsregio Fryslân helpt alle betrokken partijen om optimaal samen te werken. Deze partijen zijn de hulpverleningsdiensten zoals brandweer, politie en de ambulancedienst, maar bijvoorbeeld ook gemeenten, waterschappen, Defensie en bedrijven. De veranderingen in de maatschappij worden daarbij nauwlettend in de gaten gehouden, zodat o.a. plannen en samenwerkingsafspraken zo goed mogelijk aansluiten op de behoeftes en ontwikkelingen. Daarnaast worden crisisfunctionarissen opgeleid en geoefend, zodat zij goed en snel kunnen inspelen op de vragen vanuit de samenleving.

Nuchter

Dit alles doen we met een flink portie nuchterheid, passend bij de Friese mentaliteit. Nuchter omgaan met crisisbeheersing betekent dat we niet gaan 'overregelen', maar maatregelen treffen die overeenstemmen met de risico's van onze regio. Niet alles hoeft in nieuwe regels en procedures te worden vastgelegd, we proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij processen die er al zijn.

Boekje!

In dit boekje vind je compacte informatie over de structuur en processen waarmee wij werken bij een grote ramp of crisis. Het is bedoeld als handig naslagwerk voor crisisfunctionarissen én als infoboekje voor iedereen die nieuwsgierig is naar hoe verschillende partijen in GRIP-situaties samenwerken.

Wat is een GRIP?

Gecoördineerde

Regionale

Incidentenbestrijdings

Procedure

Oftewel: het snel en multidisciplinair organiseren van de juiste mensen en middelen die nodig zijn voor het bestrijden van een ramp of crisis.

Heldere structuur

Bij een GRIP zijn bijna altijd meerdere partijen betrokken en wordt er multidisciplinair gewerkt. Denk bijvoorbeeld aan de politie, brandweer en ambulance-dienst. Door te werken met een GRIP weten alle partijen precies hoe de lijnen lopen, wie wat doet én wie de beslissingen neemt. Hierdoor kan iedereen snel handelen.

Vijf GRIP-fasen

Een brand in een woning vraagt een andere aanpak dan de ontploffing van een chemische fabriek. GRIP kent daarom vijf fasen.

GRIP

GRIP 0

normale incidenten, dagelijkse routine

GRIP 1

incident waarbij goede afstemming tussen de hulpdiensten noodzakelijk is

GRIP 2

incident heeft gevolgen voor de omgeving, denk bijvoorbeeld aan hevige stankoverlast of de ontruiming van enkele gebouwen

GRIP 3

ramp beperkt zich tot een gemeente, welzijn bevolking wordt bedreigd, mogelijk evacuaties

GRIP 4

ramp waarbij meerdere gemeenten betrokken zijn, denk bijvoorbeeld aan een gaswolk of langdurige stroomuitval

GRIP 5

ramp waarbij meerdere veiligheidsregio's betrokken zijn

Het crisisteam

Elke GRIP-fase kent een andere bezetting: het crisisteam verschilt dus per GRIP-fase. Als dat nodig is, wordt er opgeschaald. Op die manier zijn er steeds de juiste mensen en middelen beschikbaar.

Een crisisteam heeft altijd een multidisciplinaire kernbezetting. Deze bezetting gaat bij een GRIP-alarmering meteen naar de opkomstlocatie. De leidinggevende bepaalt of het noodzakelijk is om nog specifieke expertise aan het team toe te voegen.

Een crisisteam kan bestaan uit de volgende onderdelen:

- De meldkamer.
- Eén of meerdere commando plaats incident (CoPI). Het CoPI richt zich op het gebied waar het incident plaatsvindt en heeft de operationele leiding ter plaatse.
- Vanaf GRIP 2 wordt ook een regionaal operationeel team (ROT) ingesteld. Het ROT heeft de operationele leiding en bestaat uit meerdere secties, in ieder geval politie, brandweer, geneeskundige zorg en bevolkingszorg.
- Vanaf GRIP 3 wordt er een beleidsteam samengesteld. Gemeentelijk (GBT) bij een lokale ramp of crisis, regionaal (RBT) bij bovenlokale ramp of crisis en interregionaal (IRBT) bij een bovenregionale ramp of crisis. Het beleidsteam heeft de bestuurlijke leiding.

Interregionaal beleidsteam					GRIP 5
Gemeentelijk / Regionaal beleidsteam					GRIP 3 of 4 (strategisch)
Regionaal Operationeel Team Informatiemanagement					GRIP 2 (tactisch)
Overige Sectie(s)	Sectie Politiezorg	Sectie Geneeskundige zorg	Sectie Brandweerszorg	Sectie Bevolkingszorg	
				Team Bevolkingszorg	
<p>CoPI Informatiemanagement</p> 					GRIP 1 (operationeel)

GRIP 1

Kenmerken	Bevoegd tot opschalen	Bevoegd tot afschalen
<p>Bronbestrijding</p> <ul style="list-style-type: none">• ernstig in omvang• niet routinematig• beperkt hulpverleningsgebied• multidisciplinair• maatregelen nodig binnen ongevalsgebied	<p>Burgemeester</p> <p>Officieren van Dienst: Brandweezorg Geneeskundige zorg Politiezorg Bevolkingszorg</p> <p>Calamiteitencoördinator op de meldkamer</p>	<p>Leider CoPI</p>

GRIP 2

Kenmerken	Bevoegd tot opschalen	Bevoegd tot afschalen
<p>Ondersteuning CoPI noodzakelijk</p> <ul style="list-style-type: none">• gecompliceerd van aard• ernstig in omvang• multidisciplinair• vereist tactische coördinatie• maatregelen nodig binnen en buiten ongevalsgebied	<p>Zoals bij GRIP 1</p> <p>+ Algemeen Commandant: Brandweezorg Geneeskundige zorg Politiezorg Bevolkingszorg</p>	<p>Operationeel Leider</p>

GRIP 3

Kenmerken	Bevoegd tot opschalen	Bevoegd tot afschalen
<p>Bedreiging van het welzijn van grote groepen van de bevolking</p> <ul style="list-style-type: none">• langdurige bestrijding• ernstige gevolgen voor de bevolking• forse materiële schade• mogelijk veel doden en gewonden	<p>Burgemeester, eventueel op advies van leden beleidsteam of Operationeel leider</p> <p>Operationeel Leider en Directeur Publieke Gezondheid na overleg met de burgemeester tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet</p>	<p>Burgemeester</p>

GRIP 4

Kenmerken	Bevoegd tot opschalen	Bevoegd tot afschalen
<p>Gemeentegrensoverschrijdend, eventueel schaarste primaire levensbehoeften</p> <ul style="list-style-type: none">• volledige opschaling op bovengemeentelijk niveau• langdurige bestrijding• ernstige gevolgen voor de bevolking• forse materiële schade• mogelijk veel doden en gewonden• coördinatie nodig tussen gemeenten	<p>Voorzitter Veiligheidsregio Fryslân, eventueel op verzoek van burgemeesters of op advies van leden regionaal beleidsteam</p>	<p>Voorzitter Veiligheidsregio Fryslân</p>

GRIP 5

Kenmerken	Bevoegd tot opschalen	Bevoegd tot afschalen
<p>Multidisciplinaire en bestuurlijke coördinatie nodig bij een (mogelijke) ramp of crisis in meerdere regio's</p>	<p>Een gezamenlijk besluit van de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's</p> <p>De regio waar de ramp of crisis ontstond (brongebied) neemt in principe de coördinerende rol op zich</p>	<p>Voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's</p>

Coördinatieteam Waddeneilanden

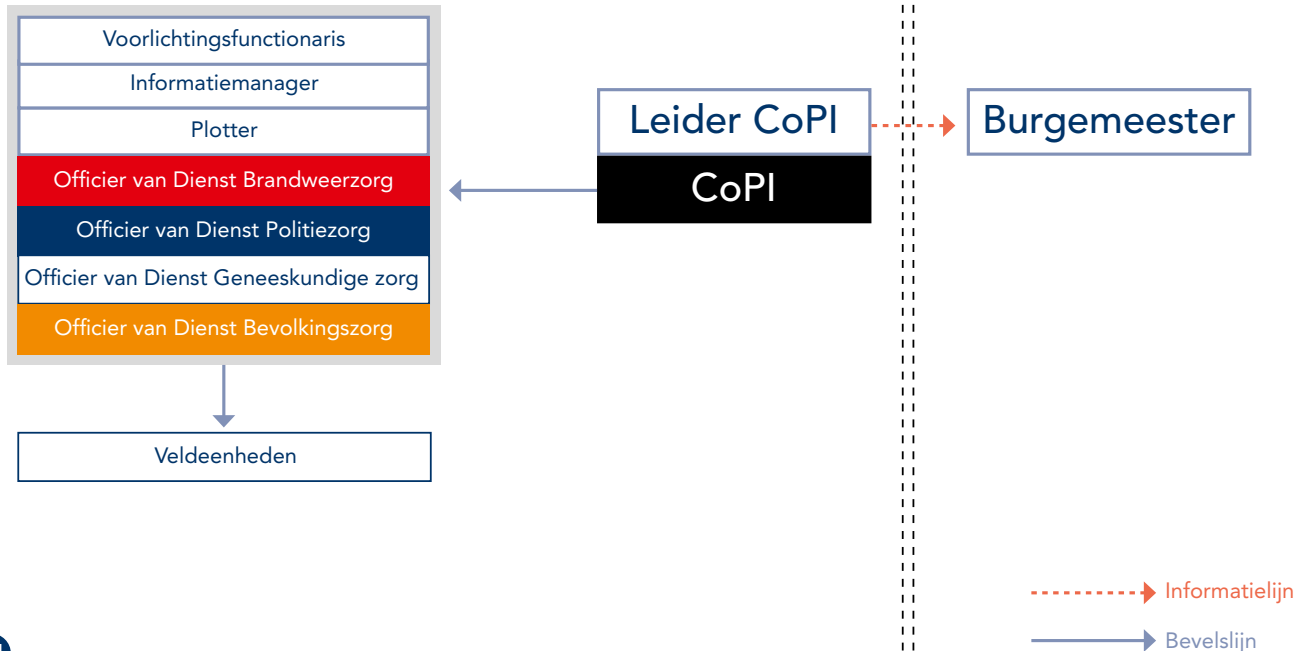
Binnen Veiligheidsregio Fryslân hebben de Friese Waddeneilanden een bijzondere positie. Bij een incident op de Wadden moeten de hulpverleners op het eiland zichzelf tijdens de eerste fase zien te redden met beperkte mensen en middelen.

Speciaal daarvoor is op elk eiland een Coördinatieteam Waddeneilanden (CoWa) ingericht. Dit team geeft tijdens incidenten op een Fries Waddeneiland invulling aan het multidisciplinaire incidentbestrijdingsproces. In het team zitten vertegenwoordigers van verschillende hulpdiensten zoals de KNRM, politie, brandweer, gemeente en ambulancediensten. De Leider CoWa geeft leiding aan het team. De Leider CoWa informeert de Leider CoPI en de Calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer.

GRIP 1

Operationeel

Bestuurlijk

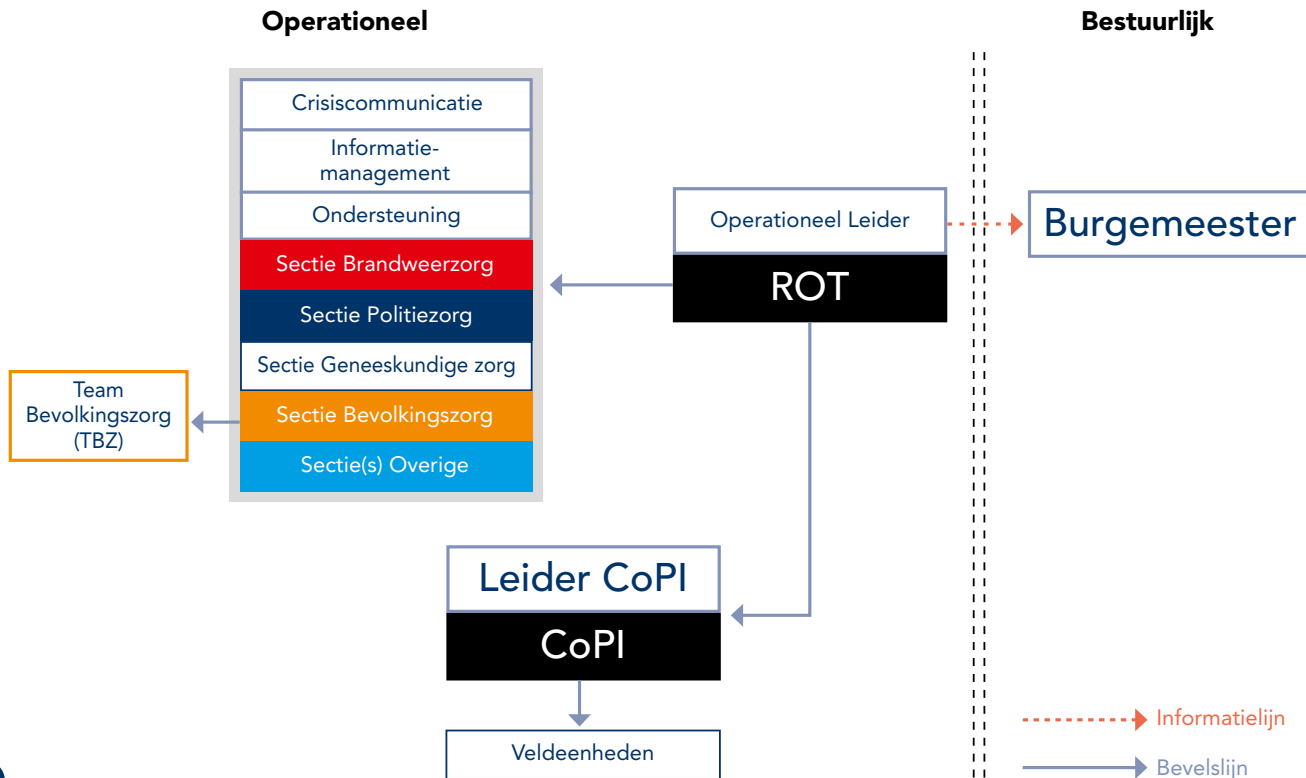
GRIP 1

kernbezetting

CoPI

	CoPI
Leider	Leider Commando Plaats Incident
Brandweer	Officier van Dienst
Politie	Officier van Dienst
GHOR	Officier van Dienst
Gemeente (bevolkingszorg)	Officier van Dienst
Crisiscommunicatie	Voorlichtingsfunctionaris
Informatiemanagement	Informatiemanager
Ondersteuning	Plotter
Locatie	Plaats Incident
Start uitvoering taken	30 minuten

GRIP 2

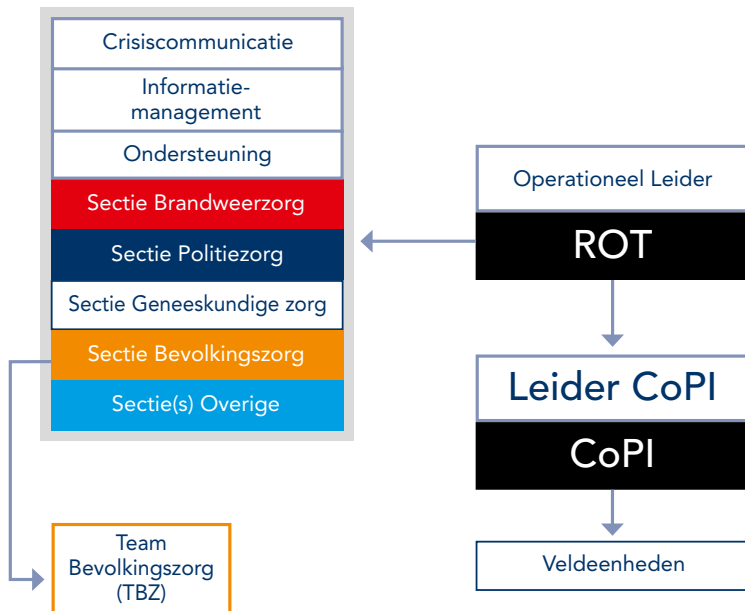
GRIP 2

kernbezetting
CoPI, ROT, TBZ

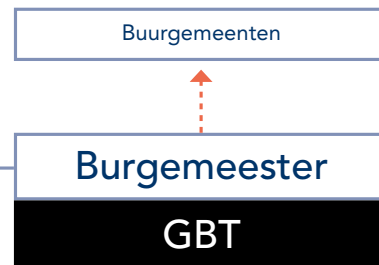
	ROT	TBZ
Leider	Operationeel leider	Leider Team Bevolkingszorg
Brandweer	<ul style="list-style-type: none">Algemeen CommandantMedewerker stafsectie	
Politie	<ul style="list-style-type: none">Algemeen CommandantMedewerker stafsectie	
GHOR	<ul style="list-style-type: none">Algemeen CommandantMedewerker stafsectie	
Gemeente	<ul style="list-style-type: none">Algemeen CommandantMedewerker stafsectie	<ul style="list-style-type: none">Hoofd Publieke ZorgHoofd OmgevingszorgHoofd Ondersteuning
Crisiscommunicatie	Communicatieadviseur	Hoofd Communicatie
Informatie-management	<ul style="list-style-type: none">InformatiemanagerInformatiecoördinatorPlotter	Informatiemanager
Ondersteuning	<ul style="list-style-type: none">Ondersteuner beeldregieAdviseur Operationeel Leider	<ul style="list-style-type: none">OndersteunerJournaalschrijver
Waterschap	Vertegenwoordiger	
Defensie	Officier Veiligheidsregio	
Openbaar Ministerie	Vertegenwoordiger	
Locatie	Regionaal coördinatiecentrum	Gemeentehuis
Start uitvoering taken	<ul style="list-style-type: none">Leidinggevend: 45 minutenInformatiemanager: 30 minutenStaf informatiemanagement: 40 minutenCommunicatieadviseur ROT: 30 minutenOverige secties: 60 minuten	<ul style="list-style-type: none">Hoofd Communicatie: 30 minutenOverig: 90 minuten

GRIP 3

Operationeel

Bestuurlijk

-----> Informatielijn

-----> Bevelslijn

GRIP 3

kernbezetting

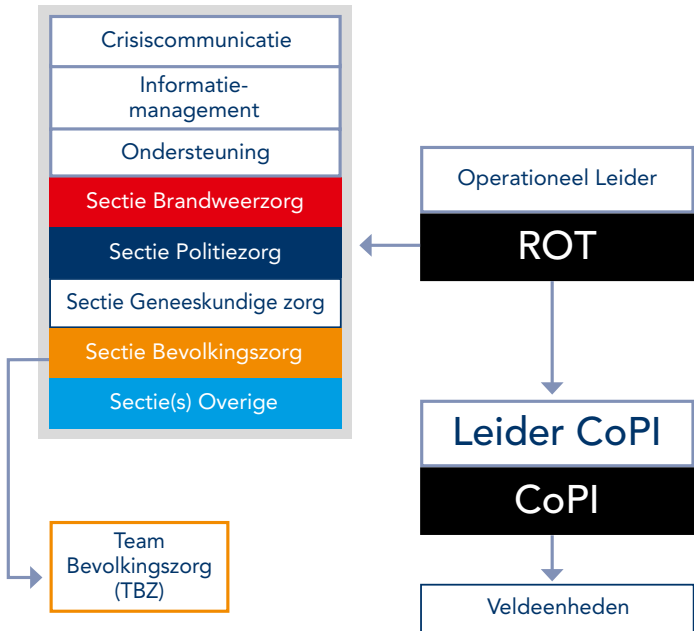
CoPI, ROT, TBZ, GBT

	GBT
Leider	Burgemeester
Brandweer	Adviseur
Politie	Adviseur
GHOR	Adviseur
Gemeente	Adviseur bevolkingszorg
Voorlichting	Communicatieadviseur
Informatiemanagement	Informatiecoördinator
Ondersteuning	<ul style="list-style-type: none">• Ondersteuner• Journaalschrijver
Openbaar Ministerie	Officier van Justitie
Defensie	Regionaal militair Commandant-Noord*
Locatie	Gemeentehuis
Start uitvoering taken	60 minuten

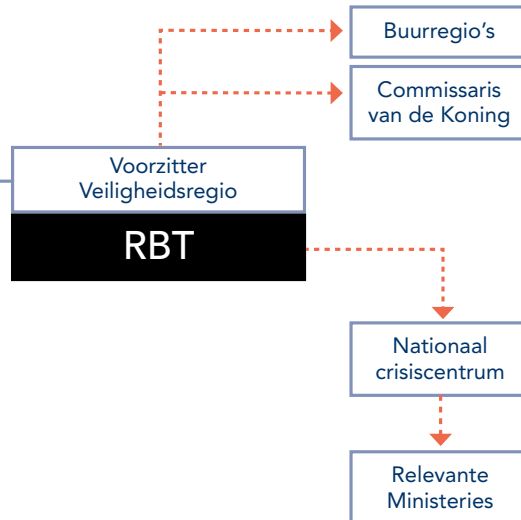
*Indien de inzet van Defensie-personeel en/of -middelen plaatsvindt of gaat plaatsvinden.

GRIP 4

Operationeel

Bestuurlijk

GRIP 4

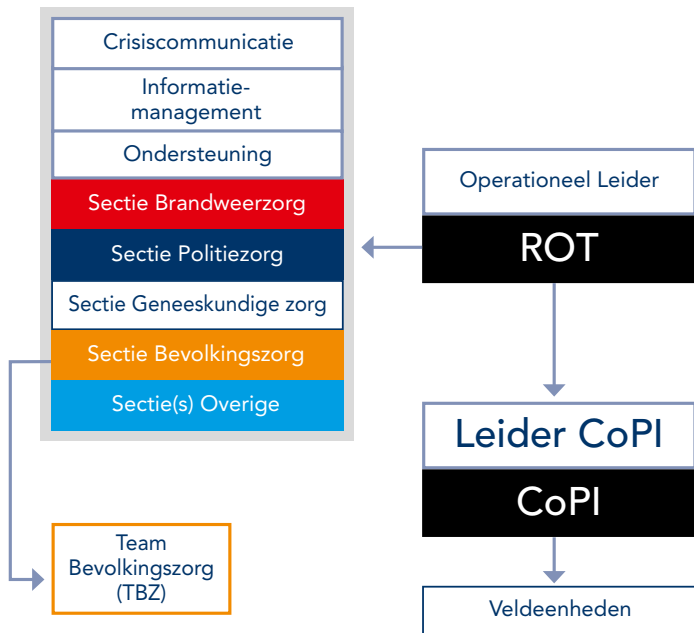
kernbezetting
CoPI, ROT, TBZ, RBT

	RBT
Leider	Voorzitter Veiligheidsregio
ROT	Operationeel Leider
Brandweer	Adviseur
Politie	Adviseur
GHOR	Adviseur
Gemeente	<ul style="list-style-type: none">• Burgemeesters van de betrokken gemeenten• Adviseur bevolkingszorg
Crisiscommunicatie	Communicatieadviseur
Informatiemanagement	Informatiecoördinator
Ondersteuning	<ul style="list-style-type: none">• Ondersteuner• Journaalschrijver
Waterschap	Dijkgraaf
Openbaar Ministerie	Hoofdofficier van Justitie
Defensie	Regionaal militair Commandant-Noord*
Locatie	Regionaal crisiscentrum
Start uitvoering taken	90 minuten

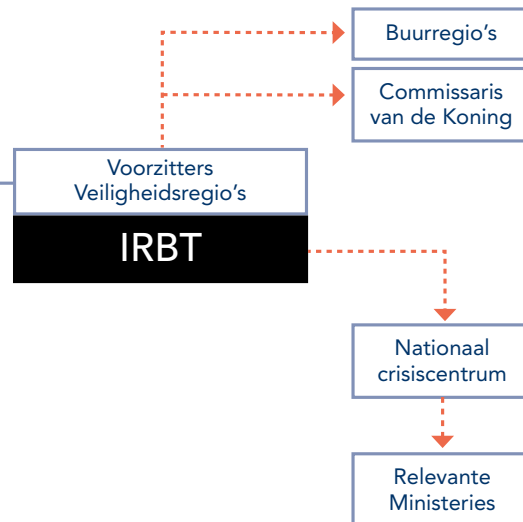
*Indien de inzet van Defensie-personeel en/of -middelen plaatsvindt of gaat plaatsvinden.

GRIP 5

Operationeel

Bestuurlijk

GRIP 5

kernbezetting

CoPI, ROT, TBZ, IRBT

Tijdens een GRIP 5 vindt geen overdracht van het leiderschap (bevoegd gezag) plaats naar een 'hoger niveau'. De voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's behouden het leiderschap over de diensten die in hun eigen regio bij de rampbestrijding betrokken zijn (zie GRIP 4).

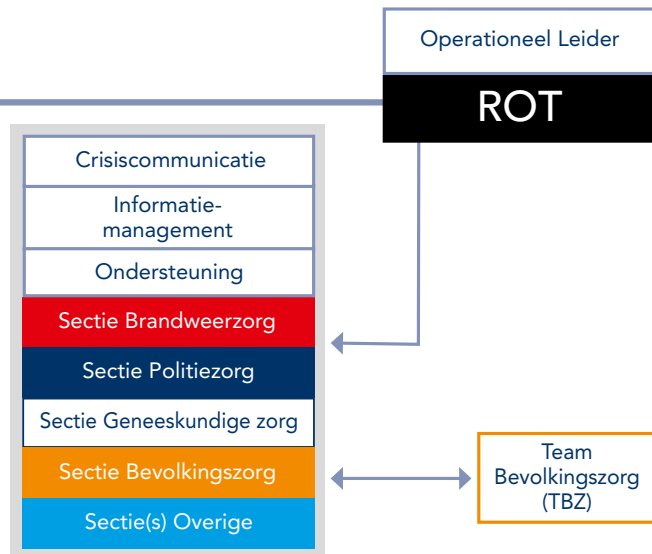
De veiligheidsregio's bestrijden gezamenlijk de ramp of crisis, waarbij één veiligheidsregio de bestuurlijke en operationele afhandeling coördineert. Als er een duidelijk aanwijsbaar brongebied is, dan neemt de veiligheidsregio uit het brongebied de coördinatie op zich.

Locatie: ter plaatse

Locatie: Regionaal coördinatiecentrum (RCC)

Locatie: Gemeentehuis

Locatie: RCC

Wie doet wat?

Brandweezorg

Hoofdproces

Bron- en emissiebestrijding

Redding

Ontsmetting

Informatie

Logistiek

Deelproces

Brandbestrijding

Ongevalbestrijding gevaarlijke stoffen

Decontaminatie

Specialistische redding

(Urban) Search & Rescue

Technische hulpverlening

Mens en dier

Voertuigen

Infrastructuur

Geneeskundige zorg

Hoofdproces	Deelproces
Acute zorg	Triage Behandelen Vervoeren
Publieke gezondheidszorg	Psychosociale hulpverlening ongevallen/rampen Infectieziektebestrijding Medische milieukunde Gezondheidsonderzoek

Wie doet wat?

Politiezorg

Hoofdproces	Deelproces
Mobiliteit	Statische verkeersgeleiding Dynamische verkeersgeleiding Technisch ongeval onderzoek
Ordehandhaving	Crowdmanagement Crowd control Riot control
Opsporing	Tactische opsporing Technische opsporing Intelligence Recherche maatregelen
Opsporingsexpertise	Politieel onderhandelen Specialistische observatie Specialistische recherche toepassingen Specialistische forensische opsporing (LTFO) Aanhouding en Ondersteuning

Hoofdproces

Deelproces

Interventie

Politieeel onderhandelen
Specialistische observatie
Specialistische recherche-toepassingen
Specialistische operaties
Explosieverkenning
Aanhouding en ondersteuning DSI

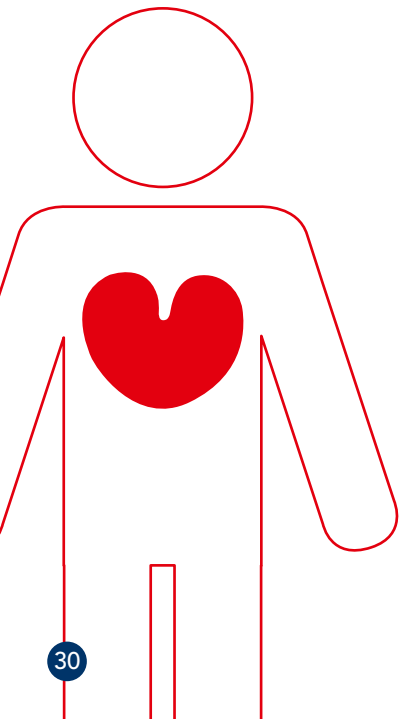
Handhaven netwerken

Handhaven maatschappelijke netwerken
Handhaven overige netwerken

Bewaken en beveiligen

Bewaken en beveiligen personen
Bewaken en beveiligen objecten

Wie doet wat?

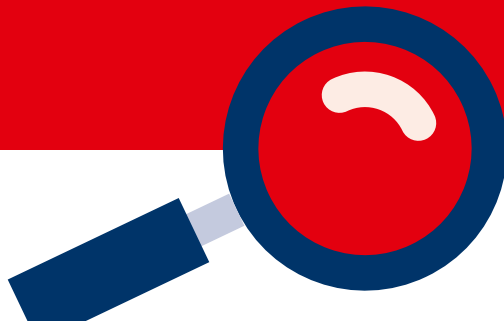

Bevolkingszorg

Hoofdproces	Deelproces
Crisiscommunicatie	Pers- en publieksvoorlichting
Publieke zorg	Opvang & primaire levensbehoefte
Omgevingszorg	Milieubeheer Ruimtebeheer Bouwbeheer
Informatie	Informatiemanagement Verwantencontact
Ondersteuning	Juridisch adviseur Financieel adviseur Adviseur verzekeringen Specialist nafase Specialist GBA Facilitaire en ICT ondersteuning

Afkortingenlijst

CdK	commissaris der koning
CoPI	commando plaats incident
GBT	gemeentelijk beleidsteam
GHOR	geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GRIP	gecoördineerde regionale incidentenbestrijdings procedure
NCC	nationaal crisiscentrum
RBT	regionaal beleidsteam
RCC	regionaal crisiscentrum
ROT	regionaal operationeel team
TBZ	team bevolkingszorg

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Postbus 612
8901 BK Leeuwarden
T 088 22 99 999
E info@vrfryslan.nl
I www.veiligheidsregiofryslan.nl

Bezoekadres:
Harlingertrekweg 58
Leeuwarden

Dit is een uitgave van Veiligheidsregio Fryslân. Binnen Veiligheidsregio Fryslân werken Crisisbeheersing, Brandweer Fryslân en GGD Fryslân aan een gezond en veilig Fryslân.

Versie 3, 2017